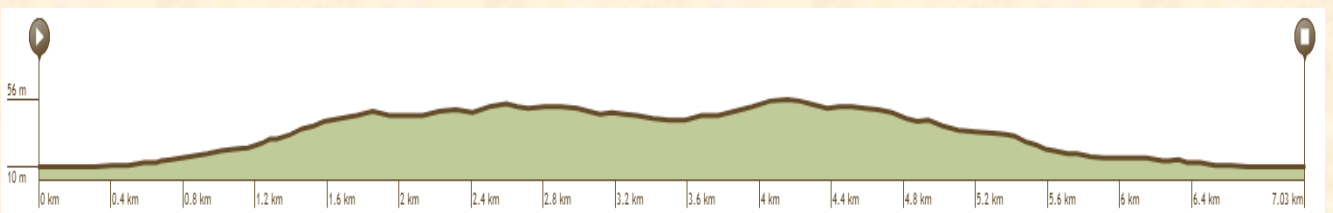




de bossen tussen Maarn en Doorn



Route 7,0 km. Voor de GPS RouteYou versie, klik [hier](#).

1. Vanuit het station lopen we onder het viaduct van de A12 naar het plein voor het raadhuis dat rechts wordt gepasseerd. Schuin rechts brengt de Kastanjelaan ons dan naar de rand van de bebouwde kom waar links even de Esdoornlaan wordt gevolgd. Bij de bocht van deze straat adviseert de roodwitte markering het bos in te gaan. We bereiken er al snel een rechte beukenlaan waar rechtsaf wordt geslagen.

2. De laan brengt ons naar de 19de-eeuwse Maarse Grindweg die we oversteken om verder het bos in te kunnen gaan. Intussen liepen we steeds op het laaggelegen terras smeltwater- en windafzettingen dat de iets verderop gevormde stuwwal aan de kant van Maarn begeleidt.

Onderaan de flank van de stuwwal botst ons geopad als het ware tegen een markant heuveltje. Het maakt deel uit van een duinachtig vormsysteem dat zijn (huidige) reliëfkenmerken vooral dankt aan de latere verstuiwing van een pakket geaccidenteerde (wind)zanden uit de ijstijd.

3. Onze route draait om het heuveltje heen om vervolgens scherp naar links af te buigen. Er volgt nu een beklimming van de stuwwalflank waar ons het gebied Wijde Zicht van Natuurmonumenten opwacht en verwelkomt. Bij een kruispunt knikt de gemarkeerde route er iets naar rechts om de bestijging van de stuwwal voort te zetten. We bevinden ons dan vrijwel bovenop een uitbollend deel van de heuvelrug met veel microreliëf. Links leidt er een kort bochtig weggetje naar een eenzaam landhuis.

4. Op ruim 40 meter boven N.A.P. bereiken we een kruising met een kaarsrechte bosweg die links honderden meters wordt afgelopen. Al snel leidt dit tot een diagonale passage van een voormalig smeltwaterdal. Aan de andere zijde ervan volgt de rechte bosweg eerst vrijwel de stuwwalflank. Dit betekent dat we nu slechts weinig dalen en stijgen. Iets verderop passeert de bosweg nogmaals een dal. Vlak voor dat dal adviseert de markering echter rechtsaf te slaan. Een andere rechte bosweg brengt ons dan naar de ongeveer 43 meter boven N.A.P. gelegen bovenrand van het grote plateau waarop onder meer het 19de-eeuwse huis Zonheuvel werd gebouwd. Bij die bovenrand komen we terecht op de enkele kilometers lange rechte bosweg die de grens tussen de voormalige gemeenten Maarn en Doorn markeert. De historische grensweg wordt links zo'n 150 meter gevolgd. Hierna kunnen we rechts even een ommetje maken door een deel van de Kaapse Bossen.

Degenen die hieraan geen behoefte hebben kunnen nu echter al het niet gemarkeerde deel van de route volgen dat ons naar Maarn terugbrengt. Zij moeten dan links het dal gaan afdalen dat wij kort geleden al even vóór ons zagen liggen. Wie afziet van het ommetje door de Kaapse Bossen kan de paragrafen 5 en 6 overslaan.

5. In de Kaapse Bossen brengt de roodwitte markering ons via een pas van de stuwwal naar een flauwbochtig deel van het halfverharde pad dat geschikt is voor het berijden met invalidenwagentjes. We gaan het rechts volgen naar een zessprong bij het paviljoen van de Helenaheuvel. Op de zessprong knikt het halfverharde pad naar links. Een recht gedeelte ervan passeert dan successievelijk een markante grafheuvel en vallei waarvan de flanken overlangs door enkele geultjes en een zandruggetje worden verlevendigd.

6. Na een kleine 600 meter knikt het pad bij een bankje opnieuw naar links. We komen dan terecht op een stuwwalerras waar kort na elkaar rechts- en linksaf wordt geslagen. Een ander stuk van het flauwbochtig deel van het pad brengt ons vervolgens weer naar het roodwit gemarkeerde pad waarover we de Kaapse Bossen inliepen. Door hetzelfde pad in de tegenovergestelde richting te lopen keren we daarna terug naar de rechte bosweg langs de gemeenschappelijke grens van de voormalige gemeenten Maarn en Doorn.

7. Aan de overkant van de weg gaat het geopad het dal afdalen dat we op de heenweg al vóór ons zagen liggen. Na een paar honderd meter wordt op een kruising echter rechtsaf geslagen voor een korte kennismaking met de open ruimte bij het Huis te Maarn. Er aangekomen lopen we links via een flauwbochtige laan naar een pad dat ons terugbrengt naar het dal. Deze afdaling impliceert tevens een weerzien van het brede lage terras onderlangs de noordoostelijke stuwwalflank. Vrijwel rechtdoor lopend passeren we dan ook weer een van de duinachtige heuveltjes bij de flank.

8. Voorbij het heuveltje wordt het terrein vrijwel vlak. Iets naar rechts afbuigend brengt de wandeling ons intussen terug naar de Maarnse Grindweg die we ditmaal te zien krijgen op een punt waar hij een knik maakt. Ook nu wordt deze 19de-eeuwse verbinding weer overgestoken. Links van wat bebouwing lokt een smal bospaadje ons er vervolgens weer het bos in.

9. Het paadje komt al snel uit op een bredere ontsluiting waar we rechtsaf slaan. Tegenover een boerderij moet daarna voor de voltooiing van onze terugtocht schuin linksaf worden geslagen. Een recht bospad brengt ons dan bij de rand van Maarn waar de te volgen route kort na elkaar tweemaal naar links knikt. Aldus komen we weer terecht op de rechte beukenlaan waarbij de boswandeling begon. Het eerste pad rechts blijkt er onderdeel van het traject in en bij Maarn dat we vice versa zouden belopen. Het station van Maarn is dan niet ver weg meer.

Toelichting

Onderwerp van deze brochure was een beboste zone op de natuurrijke Utrechtse Heuvelrug die tussen Maarn en Doorn is gelegen. De ondergrond bestaat er voornamelijk uit (rivier)afzettingen die in de voorlaatste ijstijd vanuit de nabije Gelderse Vallei door zich uitbreidend Scandinavisch landijs werden opgestuwd.

Als gevolg van deze glaciële expansiedrift ontstond een 34 kilometer lange middelhoge stuwwal waarop het overgrote deel van het wandelgebied is gelegen.

Het zich via de Gelderse Vallei uitbreidende landijs heeft de stuwwallen niet alleen gevormd maar ook tijdelijk overdekt. Hierbij werd het oppervlak ervan étagegewijs geëgaliseerd. In en bij ons wandelgebied ontstond aldus een nogal omvangrijk plateau waarvan enkele lage culminaties tot meer dan 45 meter boven N.A.P. reiken.

Pal ten oosten van het grote plateau vertoont het stuwwaloppervlak een pas dat door een terras is gescheiden van een kleiner maar hoger stuwwalplateau.

Smeltwater vormde via de laagten van de stuwwal enkele valleien met kleinere dalen. Twee ervan divergeren vanuit de pas. terwijl een ander onderlangs een uitbollend stuwwalgedeelte loopt.

Aan de noordoostkant wordt de stuwwal geflankeerd door een laaggelegen terras met smeltwater- en windafzettingen waarvan het oppervlak lokaal ook kleine duinachtige heuvels of ruggen vertoont.

Na de laatste ijstijd raakte het wandelgebied begroeid met bos waarin op de stuwwal later (winter)eiken en beuken domineerden en op de armere windzanden vooral (zomer eiken en berken) groeiden.

Onder invloed van allerlei menselijke activiteiten zouden de bossen sinds de bronstijd geleidelijk plaatsmaken voor steppe- en heidevegetaties terwijl door herhaaldelijk afplaggen kale plekken ontstonden waar de windzanden uit de laatste ijstijd gingen stuiven.

Aan de praehistorische activiteiten van de mens herinneren nog enkele grafheuvels in het hooggelegen uiterste zuiden van het beschreven gebied.

Met name de eigenaren van de landgoederen Schoonoord (De Kaap), Zonheuvel en Huis te Maarn zorgden sinds de negentiende of het begin van de twintigste eeuw voor een vrijwel volledige herbebossing van het gebied. Daarbij zou er aanvankelijk vooral de grove den en later ook een aantal exotische naaldhoutsoorten worden geplant. Tal van hoofdontsluitingen werden echter beukenlanen. Het ontsluitingspatroon van de bossen is sinds de aanleg ervan slechts weinig veranderd. Het kenmerkt zich zowel door (lange) wijdbochtige als rechtere trajecten. Enkele wegen en paden zijn relictten van oude interlocale verbindingen.

Verspreid in de bossen staan een aantal grote villa's en andere woningen. Onder deze is het neoclassicistische Huis te Maarn. De Kaapse Bossen en het Wijde Zicht zijn tegenwoordig eigendom van Natuurmonumenten.

Alle rechten met betrekking tot de tekst en het kaartmateriaal uit deze uitgave berusten bij stichting Telluris. Persoonlijk gebruik van de uitgave is toegestaan maar niet voor zakelijke en commerciële doeleinden tenzij dit schriftelijk met de rechthebbende(n) is overeen gekomen. Voor de foto's is de rechthebbende Stichting Geopark Heuvelrug i.o. of haar rechtsopvolger.